

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีความเป็นไทยและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เป็นจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เจริญองงามทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 หมวด 9 มาตรา 65 กำหนดให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 34 - 35)

เทคโนโลยีทางการศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการแก้ไขปัญหakerศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาลเน้นให้มีการนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นวิธีการที่ใช้มานาน มีเทคนิคการสอนมากมายที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นการบรรยาย อภิปราย การสาธิตหรือวิธีการอื่นๆ รวมทั้งความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสำคัญต่อสังคมมนุษย์ในปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีว่า “มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์” (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 19) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ให้ประสบผลสำเร็จในหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนนั้นเป็นเรื่องที่ทำนายนักไอซีทีทุกยุคทุกสมัย (ครรชิต มาลัยวงศ์. 2546 : 23) และนักเทคโนโลยีการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติในปัจจุบัน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีความพร้อมในการที่จะใช้สื่อ และเทคโนโลยีการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนรู้

นักเทคโนโลยีการศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถในการวางแผนผลิตสื่อ ใช้สื่อ และสร้าง
 เครื่องมือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์และความสะดวกแก่สถานศึกษา
 ในการใช้เครื่องมือเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและช่วยให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
 (เผชิญ กิจระการ. 2544 : 1 -2) รวมทั้งการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า “ผู้เรียนทุกคนมี
 ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด” กระบวนการ
 จัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพและ
 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความ
 สามารถและทักษะในการผลิตรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
 (กรมสามัญศึกษา. 2542 : 30)

ในปัจจุบันคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทในภารกิจต่างๆ ของมนุษย์เรามากขึ้น เช่น
 ด้านธุรกิจ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การบริการต่างๆ และด้านการศึกษา ทั้งนี้เพราะว่า
 คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถจัดการประมวลผลตัวเลข ตัวอักษร และ
 ภาพต่างๆ ตลอดจนเก็บบันทึกข้อมูลสารสนเทศ แสดงผลออกมาทางจอภาพและเครื่องพิมพ์
 ต่างๆ ได้ ในทางด้านศึกษานั้น คอมพิวเตอร์มีบทบาทต่อการอำนวยความสะดวกในการ
 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนซึ่งมีผู้
 พัฒนาขึ้นใช้ในการเรียนการสอนในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เป็นสื่อที่ครอบคลุมเนื้อหาและกิจกรรม
 หรือวิธีที่จัดเตรียมไว้ล่วงหน้า มีทั้งระบบภาพ เสียง ตัวอักษร ที่เป็นสื่อประสม สามารถโต้ตอบ
 กับผู้เรียนได้ทันที ซึ่งเป็นการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญตาม
 แนวทางปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้

ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
 จะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจในบทเรียน เพราะว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อ
 ที่ครอบคลุมเนื้อหาและกิจกรรมหรือวิธีเรียนที่จัดเตรียมไว้ล่วงหน้า มีทั้งระบบภาพ เสียง
 ตัวอักษรที่เป็นสื่อประสม สามารถโต้ตอบกับผู้เรียนได้ทันที

นอกจากนั้น ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2545 ก : 13 -14) ยังได้กล่าวถึงลักษณะของ
 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนว่า เป็นการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นเครื่องมือ เสนอเนื้อหา
 แทนบทเรียนสำเร็จรูป ซึ่งการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเสนอเนื้อหาทำให้ได้เปรียบบทเรียน
 สำเร็จรูปในด้านต่าง ๆ คือ เสนอเนื้อหาได้จับใจแทนที่ผู้เรียนจะต้องเปิดหนังสือบทเรียน
 สำเร็จรูปทีละหน้าหรือทีละหลายๆ หน้า คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถนำเสนอรูปภาพที่
 เคลื่อนไหวได้ซึ่งมีประโยชน์มากในการเรียน แนวคิดที่ซับซ้อนหรือเหตุการณ์ต่างๆ มีเสียง
 ประกอบได้ทำให้เกิดความน่าสนใจและเพิ่มศักยภาพทางด้านการเรียนภาษา สามารถเก็บข้อมูล

เนื้อหาได้มากกว่าหนังสือหลายเท่า ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนอย่างแท้จริง กล่าวคือ มีการโต้ตอบระหว่างบทเรียนกับผู้เรียน ควบคุมผู้เรียนหรือช่วยเหลือผู้เรียนได้ สามารถนำคิดตัวไปเรียน ในสถานที่ต่าง ๆ ที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ได้โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ เหมาะกับการเรียนการสอนผ่านการสื่อสาร เช่น การจัดการศึกษาทางไกลผ่านทางดาวเทียม หรือการสื่อสารอย่างอื่น ๆ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เนื่องจากการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นประสบการณ์ที่แปลกใหม่ การใช้สี ภาพ ลายเส้น ตลอดจนเสียงดนตรี เป็นการเพิ่มความเหมือนจริงและเร้าใจให้ผู้เรียนให้เกิดความอยากเรียนรู้รวมทั้งการทำแบบฝึกหัดหรือทำกิจกรรมต่างๆ ความสามารถในการเก็บข้อมูลของเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถนำมาใช้ในลักษณะของการศึกษารายบุคคล ได้เป็นอย่างดี โดยสามารถกำหนดบทเรียนให้แก่ผู้เรียนแต่ละคน พร้อมทั้งแสดงผลความก้าวหน้าให้เห็นได้ทันที ลักษณะของบทเรียนยังช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนช้าสามารถเรียนไปได้ตามความสามารถของตนเอง คุณสมบัติของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนดังกล่าวยังสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กในวัยเข้าเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากประสบการณ์ตนเอง จากบุคคลและสื่อต่างๆ ชอบสิ่งที่ท้าทายความสามารถ (เสริมเกียรติ พรหมสุข. 2544 : 144)

การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น วิชาที่ควรใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อในการสอนเรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ พละนาฏย ภาษาศาสตร์ สังคมศึกษา ศิลปะและดนตรี และปฏิบัติการวิชาชีพทางช่างเทคนิค นอกจากนั้น เมื่อศึกษาเกี่ยวกับลำดับทางเนื้อหาในหลักสูตรที่เหมาะสมกับการใช้คอมพิวเตอร์ตามลำดับ คือ โจทย์และตัวอย่าง การคำนวณ แบบฝึกหัด ในบทเรียน การเสนอเนื้อหา การเสนอภาพประกอบบทเรียนและเสียงประกอบบทเรียนตามลำดับ (นิพนธ์ สุขปริดี. 2533 : 18)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หนึ่งใน 8 กลุ่มสาระ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และศักยภาพพื้นฐานในการคิด การทำงานและยังมีความสำคัญยิ่งต่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนโดยตรง เพราะครอบคลุม เรื่องสุขภาพที่เป็นพื้นฐานจำเป็นต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เรียนแต่ละคน โดยมุ่งพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งด้านสาระความรู้เกี่ยวกับสุขภาพที่จำเป็นที่ผู้เรียนต้องรู้ด้านการส่งเสริมเจตคติและค่านิยมที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเอง ความเคารพในสิทธิของผู้อื่นและกฎกติกาของสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 11)

โรงเรียนอนุบาลพรเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ในการสอน มีการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา และการศึกษาระดับพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ประกอบกับโรงเรียนมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์สำหรับใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในสภาพดี จำนวน 20 เครื่อง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่สอนสาระสุขศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จัดการเรียนการสอนโดยใช้การบรรยายเป็นส่วนใหญ่ จากการสังเกตพบว่า นักเรียนมีความสนใจต่อบทเรียนสั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากเรียนไปได้ 20 นาที นักเรียนจะคุยกัน ไม่สนใจบทเรียนและมักตอบคำถามท้ายชั่วโมงไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักจิตวิทยาลักษณะพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กอายุระหว่าง 9-12 ปี เด็กในวัยนี้จะมีความสนใจช่วงระยะสั้น แล้วเด็กจะหันไปสนใจในเรื่องอื่น (พรณี ชูทัยเจนจิต, 2545 : 136) จากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลพรเจริญ ชั้นหลัง 3 ปีการศึกษา พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเป้าหมายของโรงเรียน

ด้วยเหตุทั้งสองประการดังกล่าว ผู้วิจัยจึงคิดว่าการนำเอาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนจะเกิดผลดี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาค้นหาวิธีการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป ในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในครั้งนี้ เป็นการนำร่องในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หากได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ผู้วิจัยก็จะนำไปพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในเนื้อหาอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานการวิจัย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นไปในทางบวกอยู่ในระดับมาก
3. หลังจากเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้

ขอบเขตการวิจัย

1. พื้นที่

เป็น โรงเรียนอนุบาลพรเจริญ อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลพรเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 90 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนอนุบาลพรเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง 9 คน เรียนปานกลาง 12 คน และเรียนอ่อน 9 คนซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก

3. ตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ

3.2 ตัวแปรตาม คือ

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ

3.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ

3.2.3 ความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนจากการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ

4. ระยะเวลา

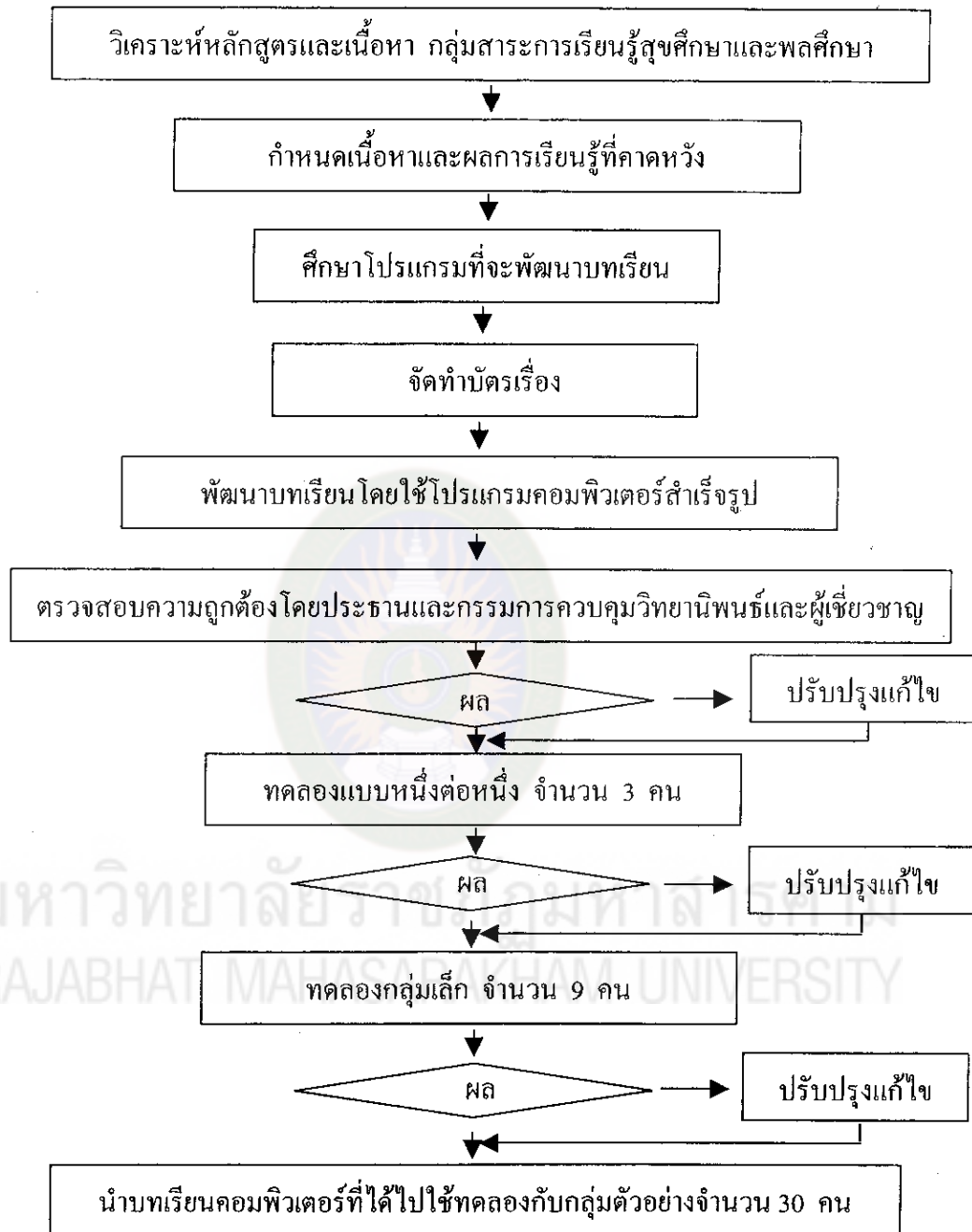
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 18 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน การวัดความพึงพอใจของนักเรียน และการวัดความคงทนในการเรียนรู้

5. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 หน่วยการเรียนรู้

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และได้ดัดแปลงมาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน** หมายถึง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเป็น โปรแกรมที่ควบคุมให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานตามคำสั่งของผู้ใช้ในการเรียนการสอน
2. **การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน** หมายถึง กระบวนการในการผลิตและพัฒนาบทเรียนอย่างเป็นระบบ เป็นขั้น เป็นตอน ตามหลักวิชาการในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อให้ได้มาซึ่งบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีประสิทธิภาพ
3. **กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา** หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
4. **นักเรียน** หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลพรเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3
5. **โรงเรียน** หมายถึง โรงเรียนอนุบาลพรเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3
6. **ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน** หมายถึง คุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ตามจุดประสงค์ ตามเกณฑ์ 80/80 (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2546 : 171)
 - 80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคน ที่ได้จากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนทั้ง 6 หน่วยการเรียนรู้
 - 80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคน ที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
7. **ค่าดัชนีประสิทธิผล** หมายถึง ค่าแสดงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ โดยการเปรียบเทียบคะแนนที่เปลี่ยนแปลงมาจากการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนการทดสอบหลังเรียน
8. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง คะแนนของผู้เรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากนักเรียนเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ ซึ่งวัดได้จากการใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

9. **อาหาร** วัตถุประสงค์ที่คนกิน ดื่มหรือนำเข้าสู่ร่างกาย แต่ไม่รวมถึงยาวัตถุประสงค์ที่ต่อจิตประสาทหรือยาเสพติดให้โทษ อาหารยังรวมถึงวัตถุที่ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหาร วัตถุเจือปนอาหารสี เครื่องปรุงแต่งกลิ่นรส

10. **สุขภาพ** หมายถึง สภาวะสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางสังคมและทางจิตวิญญาณและความปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ที่ทำให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข

11. **อาหารเพื่อสุขภาพ** หมายถึง อาหารที่เกิดประโยชน์ต่อร่างกาย โดยคำนึงถึงปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการของร่างกายแต่ละเพศ วัย และกิจกรรมที่ปฏิบัติ เป็นอาหารที่ถูกต้องลักษณะและมีคุณค่าทางโภชนาการไม่มีสารพิษเจือปนอาหาร สารปนเปื้อน สารปลอมปน ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย

12. **ความพึงพอใจ** หมายถึง ความรู้สึกในทางบวกหรือความรู้สึกชอบหรือความรู้สึกที่ดีของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ ที่ได้จากการวัดความพึงพอใจในด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ภาพ ภาษา เสียง ตัวอักษร สีและด้านความรู้และประสบการณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

13. **ความคงทนในการเรียนรู้** หมายถึง ความคงไว้ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้และความสามารถที่ระลึกได้เมื่อเวลาผ่านไปในระยะหนึ่งแล้วมาทำการประเมินอีกครั้ง โดยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็ยังมีความรู้ความสามารถเหมือนเดิม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ตัวอย่างสื่อการเรียนการสอนที่เป็นนวัตกรรมด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ สามารถขยายผลหรือสร้างเพิ่มในโอกาสต่อไป
2. ได้แนวทางในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาให้เหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. ได้แนวทางในการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมสำหรับครูผู้สอนในระดับชั้นอื่นๆ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ